

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 76

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen jatkotyön tilannekatsaus

TRE:1962/00.01.03/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Sami Suojanen, puh. 040 801 6656, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen jatkotyön tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden AFRY:n Suomen vesiliiketoiminnan johtaja Reijo Kuivamäelle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Controller Sami Suojanen oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Perustelut

Tampereen kaupunginvaltuusto merkitsi pormestari Anna-Kaisa Iksen pormestariohjelman tiedoksi 23.8.2021 § 147. Ohjelmassa todetaan, että Tampereen Vesi Liikelaitos voidaan yhtiöittää, mikäli se on toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto merkitsi tiedokseen 1.5.2021 § 47 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen. Konsernijaoston käsittelemän selityksen pohjalta tunnistettiin tarvetta syventää yhtiöittämiseen liittyviä asioita ja näkökulmia. Lisätietoa tarvittiin mm. vesiliikelaitoksen mahdollisessa yhtiöittämisessä siirtyvän omaisuuden käypään arvoon, vertailutietoa muista Suomessa viime vuosina tehdyistä yhtiöittämisistä, vertailua vesiliiketoimintaan liittyvien maa-alueiden ja rakennusten omistuksen ja/tai vuokrauksen vaikutuksista yhtiömuotoisen vesiliiketoiminnan talouteen ja omistajan saamiin tuloihin sekä Tampereen Seudun Keskuspuhdistamon käynnistymisen vaikutuksista. Selvitettävien asioiden listalla olivat myös vaikutukset henkilöstöön, vaikutukset asiakkaisiin ja yhtiömuotoisen vesiliiketoiminnan taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vastausten saamiseksi omistajaohjaus pyysi tarjouksen yhtiöittämisen jatkoselvitystyöstä kolmelta vesiliiketoimintaa tuntevalta konsulttiyhtiöltä. Niistä kaksi jätti tarjouksen. Kilpailutuksen voitti Afry Finland Oy. Selvitys valmistui 17.6.2022.

Selvityksessä Tampereen Veden nykykäyttöarvoksi saatiin 385,5 milj. euroa. Se on noin 2,1-kertainen käyttöomaisuuden arvioituun vuoden 2021 tasearvoon verrattuna. Teknisen nykykäyttöarvon määrittämisen menetelmä perustuu vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuuden jälleenhankintahinnan ja siitä edelleen teknistaloudellisen pitoajan perusteella lasketun teknisen nykykäyttöarvon määrittämiseen.

Konserniverokeskus on linjannut hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti nykykäyttöarvon olevan vesilaitosyhtiöittämisessä sovellettava käytäntö.

Käyttöomaisuuden arvoon perustuva arvonmääritys on linjassa vuotta aiemmin tehdyn kassavirtaperusteisen arvonmäärityksen kanssa samoin kuin nyt tehdyssä työssä lasketun kassavirtaperusteisen laskelman kanssa. Niissä vesiliiketoiminnan arvoksi saatiin 360-368 milj. euroa.

Jos vesiliikelaitos yhtiötettäisiin, se tehtäisiin todennäköisemmin liiketoimintakauppana. Nyt tehdyn selvityksen lähtökohta on yhtiöittäminen liiketoimintakauppana omaisuuden käyväällä arvolla. Liiketoimintakauppa on joustava menettely ja antaa edellytykset ottaa huomioon vesihuoltolaitoksen ja kaupungin tavoitteet.

Liiketoimintakaupassa kaupan arvo olisi 387 milj. euroa (sis. varainsiirtoveron). Selvityksessä mallinnetulla pääomarakenteella yhtiö ottaisi kauppa varten perustamislainaa 283 milj. euroa. Kaupungin myyntivoitto kaupasta olisi 165 milj. euroa. Yhtiö maksaisi kaupungille perustamislainojen korkoja, toimitalon vuokraa, ja verkoston haittakorvausta yhteensä 13,1 milj. euroa vuodessa. Lainojen lyhennyksissä olisi viiden vuoden lyhennysvapaa ja sen jälkeen yhtiö lyhentäisi lainojaan keskimäärin 2,7 milj. euroa vuodessa.

Selvityksessä tehdyn talousmallinnuksen mukaan osingonmaksuun ei ole mahdollisuuksia ennen vuotta 2032. Tämä johtuu ennen kaikkea kasvavista poistoista sekä keskuspuhdistamon tulosvaikutuksesta. On huomioitava, että jälkimmäinen nostaa vesiliiketoiminnan kustannuksia nykytilanteeseen verrattuna myös jatkettaessa liikelaitoksena.

Yhtiömuotoisen vesihuoltolaitoksen vuosittainen vaikutus kaupungin tulokseen on pienempi kuin liikelaitoksen, jonka luvut näkyvät kaupungin tuloksessa peruspääoman korvauksen ja tilikauden ylijäämän kautta. Selvityksen talousmallinnuskaudella liikelaitoksen korvaus peruspääomasta on 14,7 milj. euroa vuodessa ja tilikauden ylijäämä keskimäärin 8,3 milj. euroa eli yhteensä 23 milj. euroa.

Selvityksen mukaan yhtiöittäminen ei luo painetta nostaa asiakashintoja, mutta korotuspainetta tulee keskuspuhdistamon aloituksen, inflaation ja kasvavan investointitarpeen takia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Liikelaitoksen henkilökunta siirtyisi yhtiöön ns. vanhoina työntekijöinä. Jos yhtiöittämiseen päädytään, järjestelyn yhteydessä ei ole tarkoitus irtisanoa henkilöstöä.

Konsernijaoston tilannekatsauksen jälkeen omistajaohjausyksikkö jatkaa Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisvalmistelua yhteistyössä liikelaitoksen ja kaupungin asiantuntijoiden kanssa. Perusteltu esitys yhtiöittämisen vaikutuksista on tarkoitus tuoda päätöksentekoon marraskuussa 2022.

Selvityksen laatinut konsultti esittelee tuloksia tarkemmin konsernijaoston kokouksessa.

Raportin liite on salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1 §:n 8-kohdan perusteella.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Saara Unnanlahti, Ville Taivassalo

Liitteet

1 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen jatkotyö, AFRY, 17.6.2022

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 30.8.2022 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 30.8.2022.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
30.08.2022

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§76

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)